

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ.

Тел. "Свобода" Джерзі 4-0237. — Тел. "Н. Дж. Сіті" Джерзі 4-1010.

THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA.

FIVE CENTS ELSEWHERE.

ГАРНЕР ПРОТИ РУЗВЕЛТА

ВАШИНГТОН. — Заступник президента, а разом з ним президент Гарнер, мав з президентом Рузвелтом нараду, в часі якої гостро виступив проти планованих президентом витрат державних грошей. Гарнер просто сказав, що коли президент дає так швидко витратити державні гроші, стигненим шляхом податків і позичок, то він тим доведе країну до руїни. На основі останніх обчислень президент домагається від конгресу на черговий рік п'ять біліонів доларів на боротьбу з безробіттям. Гарнер сказав, що президент буде мати з того приводу велику опозицію в конгресі, а також зазначив, що можливо конгрес ухвалить певну суму на безробіття, зараз же ухвалить, щоб хтось інший сарджував тими грошми, а не президент.

ЛЯ ГВАРДІЯ ПОДАЄ ПЛАН НА ЕКОНОМІЧНЕ ОЗДОРОВЛЕННЯ.

НЮ ЙОРК. — Посадник Нью Йорку, Ля Гвардія, вголосив через радіо промову, в якій подав план, як зарадити нинішній економічній депресії. Він казав, що американський уряд повинен зайнятися тим, щоб відзискати назад полуднево-американські ринки збуту для американського промислу. Ті ринки збуту захопили диктаторські краї, в першій мірі Німеччина. Ті ринки американський уряд міг би здобути при допомозі домпінгу, себто продажу продуктів нижче їх виробничої ціни. Кошти цього домпінгу покривав би уряд. Зате уряд зискує би на виплаті преміал безробітним, бо внаслідок того домпінгу пішли фабрики в рук і почався добрий бізнес.

ГВІТНЕЙ ДІСТАВ 5 ДО 10 РОКІВ ТЮРМИ.

НЮ ЙОРК. — Відомий ньюйорський фінансист, свого часу президент ньюйорського „стак ескчендж“, Річард Гвітней, за спроневерення чужих фондів, злочини під його опіку, дістав п'ять до десяти років тюрми. В часі процесу він не старався дуже себе обороняти і казав, що хоче прийняти таку кару, яку заслужив. Він також у ніякому разі не хотів допустити, щоб його родина була вмішана в той процес. Його рідний брат конче хотів його рятувати, та Гвітней відмовився, кажучи, що він сам завинив і сам приймає кару. По засуді його перевезено до тюрми Синг Синг. Адвокат просив суддю, щоб дозволив його перетранспортувати самого, а не вкупі з іншими злочинцями. Але цього не спротивився сам Гвітней, який сказав, що не хоче для себе ніякої ласки.

ПРИГОТОВЛЯЮТЬ ВАГНЕРА НА НЮЙОРСЬКОГО ГУБЕРНАТОРА.

НЮ ЙОРК. — Серед кругів Демократичної Партії сенатор Вагнер здобуває чимраз ширше попертя на кандидата на губернатора ньюйорського штату в наступних виборах. Кажуть, що проти нього не буде виступати Тамані Гол, бо він сам є членом тої організації. Також не буде мати нічого проти нього Партія Праці; і президент Рузвелт погодиться на нього. Сенатор Вагнер зможе погодити всі демократичні групи, що нині є розсварені, і здобути знов для Демократичної Партії перемогу.

РОЗЛАМ МІЖ ЮНІЯМИ.

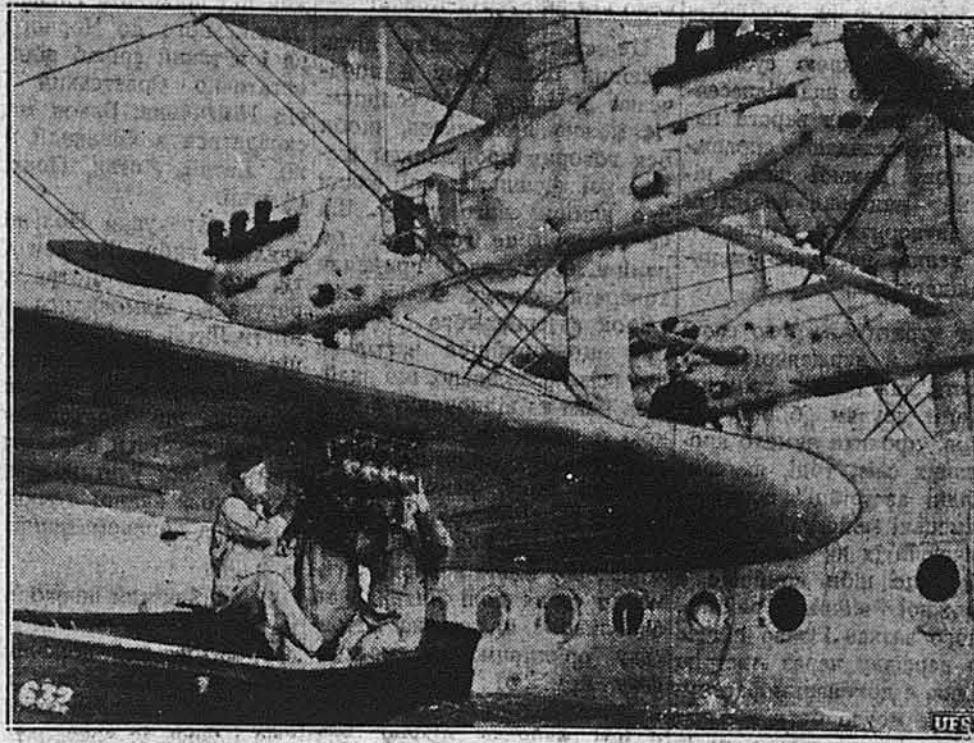
НЮ ЙОРК. — Предсідник юнії жіночих кравців, Дубінський, заявив, що його юнія, яка має чверть мільона членів, не згодиться на те, щоб з Комітету Промислової Організації творити якусь сталу організацію і в той спосіб на стало відколюватися від Американської Федерації Праці. Дубінський гостро критикував Джана Луїса, предсідника К.О.П., і приписував йому вину за розлам у робітничих юніях. Вкінці він заявив, що коли К.О.П. на стало відколюватися від А. Ф. П., то його юнія, яка дотепер є членом К.О.П., відступить від К.О.П. і буде якийсь час сама, а потім приступить назад до А. Ф. П.

ПРИЧИНИ РІЗНИХ НЕДУГ.

НЮ ЙОРК. — Д-р Вільям Голден, професор природничих наук, повернувся недавно з бразильських нетрів, у яких робив дослідні надзвириним світом, а також над автохтонними мешканцями, що ті живуть іще в дикуму стані. Голден сказав, що ті жінки є зовсім здорові, хоч про медицину і гігієну вони не знають майже нічого. Досліди в тому напрямку привели Голдена до переконання, що багато недуг, на які хоріють цивілізовані люди, мають свої причини в душевному напруженні, в журбі, непевності, чуттєвому неспокою.

СКАРЖИТЬ РІДНУ МАМУ ЗА ГРОШІ.

ГОЛІВУД (Каліфорнія). — Фільмовий артист Джекі Куген заскаржив свою маму за те, що вона сколектувала в часі його дитячої фільмової кар'єри чотири мільйони доларів, а тепер не хоче йому тих грошей віддати, хоч він тепер не заробляє стільки, що тоді, коли був дитиною. Джекі Куген не винує за це багату матір, тільки свого вітчима.

АНГЛІЙСЬКІ ЗБРОЄННЯ.

Англійські авіатори причіпають бомби під велитенський військовий літак. Сцену знято під час останніх маневрів англійської авіації й англійської флотії, під час котрих „ворог“, що представляв нібито якусь країну з північної Африки, „атакував“ острів Вайт.

ХОЧУТЬ УСУВАТИ СТАРИХ СВЯЩЕНИКІВ.

Деякі пресвітеріанські круги в Нью Йорку є того переконання, що священники, досягнувши 70 літ, повинні невідкладно уступати. На надходячих нарадах пресвітеріанської церкви вони поставлять формальний внесок, на основі якого усувалиб усіх священників, що мають більше як 70 літ.

ВЕЛИКА ПОЖЕЖА.

У Стрільбичах, пов. Самбір, у хаті Андрія Блажка вибухла пожежа, що внаслідок сильного вітру перекинулася на сусідні будинки. За нецілої пів години стануло в вогні 18 хат. Зовсім згоріло 16 хат вартості приблизно 20 тис. зл. Пожежа вибухла була в год. 20:45, а злякалізувала її швидко в год. 24 вогнева сторожа з Старого Самбора. В пожежі поікся 80-літній Іван Янів і помер до кількох годин.

АДВОКАТ ОСЕЧКОГО ЗАСУДЖЕНИЙ НА ДВА РОКИ ВІЗНИЦІ.

У процесі проти д-ра К. Ваннова, що здефравдував велику частину нагородженої Нобля фон Осечкого, суд у Берліні проголосив присуд, що ним засудив Ваннова за девізові проступки й спроневерення на кару 2 років в'язниці, втрату громадянських прав впродовж 3 років і гривни в квоті 1,000, 2,000 і 5,000 марок з заміною вразі нестягальності на кару в'язниці 10, 20 і 50 днів. Слідчий арешт засудженому зачислили.

ЗАСТРІЛИВСЯ НА ВІСТКУ ПРО ПОКЛИКАННЯ ДО ВІЙСЬКА.

В Надибах коло Самбора знайшли трупа злочинця Степана Мельничина. Вперед думали, що мають до діла з душогубством. Але слідство виявило, що Мельничин сам застрелився карабіном. Причиною самогубства було несподіване покликання Мельничина до війська. Видно, воно перевернуло широкі плани цього проступника.

КУДИ ДІВАЮТЬСЯ ГРОШІ ПОДАТКОВЦІВ У КАНАДІ.

С. Ж. Повер, міністер пенсій в Отаві, заявив на днях у парламенті, що одному канадському ветеранові, який у часі війни був усього три дні у війську, виплачено з державних фондів \$35,000 у формі інвалідської пенсії.

Згаданий чоловік прийшов до канадського війська з американської армії, яка його видала через недугу сухіт. В канадській армії він служив усього три дні. В тім часі, як побирав пенсію, не було одного дня, щоб або він самий або хтось інший не відносився до міністра за скаргою, що інвалід побирає замалу пенсію. Інваліда постійно піддержувала в тім також організація ветеранів. Інвалід недавно помер.

КАНАДА МАЄ ГОТОВИХ 50,000 ПРОТИГАЗОВИХ МАСОК.

Міністер краївої оборони, Аен Мекензі, в часі свого побуту в Едмонтоні заявив питачим його представникам преси, що Канада має вже готових 50,000 протигазових масок. Маски ті були зроблені в Канаді. Згадані маски, за словами міністра, призначені лише для життєвої канадської сталих оборонних військових відділів, а не для несталої міліції й цивільного населення.

ОРДИНАНС ГЕНЕРАЛА ВИМОРДУВАВ РОДИНУ ГЕНЕРАЛА.

Вночі з 3-го на 4-го березня замордував ординанс генерала Козіцького, 23-літній Болеслав Яновскі, жінку генерала, 5-літню його доньку та служницю. Злочин виявився аж з повертотом ген. Козіцького з Варшави до Скерневіц. Злочинець утік.

СМЕРТЬ ПИЯКА.

З Бидгощі вернувся додому з міста п'яний тамошний деніст, 24-літній Вл. Гордов. Він кинувся в убранны на ліжко, щоб заснути. Та впав до підлоги лицем так сильно, що не зміг відвернутися, й помер.

КОНФІСКАТА ЗБІРКИ ПОЕЗІЙ.

В Ужгороді влада сконфіскувала збірку поезій українського поета на Закарпатті, Боршоша-Кумятського.

ЧУДА В ЧАЙКОВИЧАХ.

ПАТ повідомляє: До Чайкович, пов. Рудки, прийшов о. проф. д-р Г. Костельник з Львова з дорученням духовної влади, щоби перевірити поголки про появу образу Божої Матері на шибі в хаті вбогого селянина Якова Городицького. О. проф. д-р Костельник доконав кілька рисунків цієї шибі, а окремий фотограф відфотографував її кілька разів. Масі вірних о. Костельник заявив, що доручить перенести шибу з образом Божої Матері до церкви, а на місці чудесного об'явлення образу Божої Матері повинна стати каплиця. Парох Чайкович, о. Юрій Кміт, повідомляє, що вночі з 1. на 2. березня ц. р. були два чуда в Чайковичах. І так, прозріла одна стара жінка, яка 9 років була сліпа на одне око, і заговорив 70-літній старець, який довгий час був німий, втративши мову по якійсь недозі. Обое старушки прибули до Чайкович з прочанами, які масово йдуть туди з найдавших околиць.

40 БІЛИХ ПЛЯМ У „П'ЯСТІ“.

Поконігресове число „П'яста“, органу людовців, світить 40 білими плямами. Стількі уступів сконфіскували в 9 статтях; одну статтю зовсім сконфіскували. З тексту промови М. Ратая підчас конгресу людовців у Кракові сконфікували 25 уступів.

ШВИДКИЙ РОЗВИТОК ТЕЛЕТЕХНІЧНОЇ ТЕХНІКИ.

Німеська почта перевела низку досвідів, що матимуть великий вплив на розвиток телетехнічної техніки. Незалежно від нормального телевізійного руху на телевізійнім кабелі відбувається одночасно 30 телефонічних розмов. При дальшому поступі число розмов зросте до 200 на одному кабелі.

КАТОЛИКИ „ЗА“, А КОМУНІСТИ „ПРОТИ“

ВІДЕНЬ. — Американський кореспондент подає, що нема ніякого сумніву щодо того, як загальне населення прийняв вислід плебісциту в справі злиття Австрії з Німеччиною. Пише, що як проголошено вислід голосування то на вулицях люди кидалися в обійми, цілувалися і плакали. Далі подає, що католицьке духовенство вело перед у плебісцитовій акції. У багатьох випадках священники не хотіли голосувати тайно, а вмісно голосували явно за злуку. Наприклад, так зробили єзуїти в Фельдкірх, що голосували явно й громадно. Але, пише кореспондент, були і деякі комуністи, що також голосували навмісно явно, щоб заявитися проти злуки Австрії з Німеччиною.

НАЧИСЛИЛИ 11,807 СТАРОРЕЖИМЦІВ.

БЕРЛІН. — Нацисти рахуються з тим, що в Австрії підчас плебісциту віддано 11,807 голосів, які заявили проти Злуки Австрії з Німеччиною. Кажуть, що саме стількі осталося ще прихильників давнього режиму.

ВІДПОЧИВАЮТЬ.

БЕРЛІН. — Проголошено тимчасове „замирення“. В Австрії воно триватиме до 25 квітня. В тім часі не буде ніяких особливих змін, ревізій чи арештів. Буде дана також більша амністія, що обійме велике число різних проступників, але це не буде відноситись до жидів. Найближча політична парад відбудеться 20 квітня, в дні народин Гітлера. В часі „перемиря“ нацистичний уряд робитиме приготування до дальшої акції. Тепер питання, куди він буде звернений: проти Чехословаччини, чи проти Мемелю, чи проти Данчигу.

НАРКАЮТЬ НА „МЕНЧЕСТЕР ГАРДІЕН“.

ТЕШІН (Шлеськ). — „Дзенік Польскі“, часопис поляків, що живуть у Чехословаччині, дуже обурений на англійський часопис „Менчестер Гардіен“ за те, що він написав, що поляки ведуть у Шлеську протическу акцію за гроші з Берліну.

ВІЙСЬКОВІ КОМІСАРИ ЗНОВ НА ОВИДІ.

МОСКВА. — Советський уряд не задоволений з духа армії. Виходить із процесів, що армія замало лояльна Сталінові. Ось тому буде дана тепер військовим комісарам така влада, яку вони мали на самім початку революції. Вони будуть поставлені на рівні з командантами і будуть відповідати за те, щоб в армії був дух чисто большевицький, а властиво сталінський. Тому контролюватимуть усе, що діється в армії. Комісарів наставлятиме головний чекіст, Єжов. Властиво даватиме свою згоду на номінацію.

СТРАЙКІВ ЧИМРАЗ БІЛЬШЕ.

ПАРИЖ. — У Франції починають вибухати щораз нові страйки. У самій столиці страйкує понад 100,000 робітників. Та найгірше, що ніхто не знає властивої причини цієї повени страйків.

НАБЛИЖАЄТЬСЯ ОСТАННІЙ ДВОБІЙ.

БАРСЕЛЬОНА. — Червоний уряд виставив тепер 200,000 жовніврів, що ще будуть намагатися здержати наступ армії ген. Франка, яка вже доходить до побережжя Середземного моря. Місто заповнене втікачами. Підчас останньої офензиви ген. Франка прибуло їх сюди коло 70,000.

„ЗА БОГА І ДЕРЖАВУ“.

БУРГОС (Еспанія). — Американський кореспондент, що є в армії ген. Франка, пише, що він бачить у тій армії тисячі молодих хлопців, що борються з якимсь релігійним фанатизмом, подібним до того, що його видно було в середньовічних хрестоносцях. У тій боротьбі беруть дуже живу участь жінки, що підбадьорюють до боротьби. Боротьба має свого роду „католицький“ характер і є звернена в першу чергу проти комуністів. Назагал іде та боротьба під кличем „За Бога і державу“.

КІНЧАТЬ СПРАВУ З ЕТІОПІЄЮ.

ЛОНДОН. — Ніхто інший, а таки сама Англія пропонує Лізі Націй, щоб вона визнала законною анексію Етіопії Італією.

НЕ ХОЧЕ ІМІГРАНТІВ.

КАНБЕРА (Австралія). — Уряд рішився замкнути доступ іммігрантам, що їх досі приймали до праці на цукрових плантаціях. Були це головні робітники з Італії.

ЖИДІВСЬКА ПРИСТАНЬ.

ТЕЛЬ АВІВ (Палестина). — Відкрито офіційно першу жидівську морську пристань, яку названо Тель Авів. І вівс уже перший пасажир. Є ним Е. Штайнляф, австрійський жид.

НЕ ІДЕ З СОЦІАЛІСТАМИ.

ВЕЛІНГТОН (Нова Зеландія). — Соціалістичний уряд тратить симпатії. Добробут тільки на папері, у зв'їтах. А на ділі все подорожало й піднеслися податки. І промисл підупав.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
by the Ukrainian Press and Book Co., Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

За оголошення редакції не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. "Свобода": BERgen 4-0237. — Тел. У. Н. Союзу: BERgen 4-1016,
4-0807.

В Канаді наслідки посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ПЛАТИТЬ ЗА ПРАЦЮ

Хто бере участь у народньому житті і працює дійсно щиро, той знає, що за таку працю нема заплати в матеріальному розумінні. І то навіть тоді, коли комусь за таку працю дійсно платять. Бо звичайно висота винагороди не йде в ніякій пропорції з тим, що ідейна людина з себе видає. В тім нема нічого дивного. Навпаки, так навіть повинно бути, коли віримо в якісь ідеї й коли відчуємо правдиву внутрішню потребу для ідеї працювати та допомагати до її перемоги.

Працю для скріплення У. Н. Союзу вважаємо за ідейну, бо ця організація визнавала завжди потребу постійної служби великій українській ідеї. І вимагала такої служби від своїх урядників і членів. І так воно є тепер.

Були часи, коли У. Н. Союз за ту працю не платив буквально нікому. Навпаки, ті, що її виконували, ще доплачували до неї. Це було в початках, коли діловодство У. Н. Союзу було ще примітивне. Це було в тих часах, коли то належати до У. Н. Союзу і платити місячні вкладки вважалося висловом найбільшої ідейності, найбільшого патріотизму, бо й ті, що притягали членів до У. Н. Союзу, і ті, що вступали, знали, що У. Н. Союз може кожної хвили застановити виплати, бо може не стати фондів. Очевидно, що в таких часах У. Н. Союз не міг навіть мріяти про те, щоб міг, наприклад, платити тим, що йому приєднують членів. Та згодом зачали часи змінитись. Чим далі наш У. Н. Союз завдяки ошадній господарчій й відповідним реформам приходив до чимраз більшої фінансової сили. А вкінці цілком себе змодернізував і став могутньою фінансовою інституцією. І цілком природно почав давати ріжні полекші членству та дійшов уже й до дивіденд.

У таких відносинах можна вже було Союзові винагороджувати і тих, що працюють над його далішим зростом і приєднують йому нових членів. У цім напрямі пішов У. Н. Союз на якнайдаліші уступки, згідно з його демократичним духом. І тому дав кожному членові в організації можливість для У. Н. Союзу попрацювати і за те дістати відповідну винагороду навіть за найменшу працю, навіть за приєднання для організації одного тільки члена. Бо коли У. Н. Союз опинився в такому положенні, що може видавати гроші на таку справу, то він хоче, щоб ті гроші пішли в Союзову громаду, між самих наших членів. А щоб була справедливості, то дано можливість дістати матеріальну винагороду навіть там, де живе всього тільки кілька українських родин, де можна придбати Союзові й при найкращих обставинах можливо тільки одного чи тільки кілька членів. Пригадуємо те все тепер тому, що У. Н. Союз по-відомив свої відділи, що в квітні, травні і червні 1938 року платитиме за приєднаних у тім часі членів спеціальні нагороди. Тож скористаймо з цієї нагоди і попрацюймо для себе самих, організації й загального добра.

СУЗАННА ТА ЇЇ ГОЛУБ

В Парижі на піддаші лежить на софі чоловік. На софі? Чи таке леговище заслугоє на цю назву? Тут стільки простору, що на найнужденішій крмничку, яку щойно випорожни-ли. На долівці лежав полишений пензель, лежали розкинені гарні понижені книжки, вкінці було тут іще напів розбите вікно — але крізь нього світило сонце. "Мила планета", подумав собі чоловік; "не можна її ні вкрати, ні засеквеструвати. Заступає кожний подлинник, е ввічлива та будить мене, наповняє радістю і лишає тугу по собі, коли її бражне."

...Взагалі, не можна бути несправедливим. Вночі я маю також свої звізди. Одначе тоді приходять Філіпи, мій друг, якого я назвав своїм слугою, а той мені поясняє, що звізди не надаються до нічого, бо їх не можна почислити. І місяць також слаба монета, бо його срібло вічно змінюється. Що маю робити? Признаю йому радію і дальше сплю."

Тимчасом доходила вже дванадцята година вполудне. Равль хрюпів дальше за думкою гар-

ної засади, яку йому залишив його давній учитель, покликуючися на славного Боєця, і який він поневолі ніколи не забував: "В сні дають боги їжу і напиток — задурно".

Нараз затріпотів голуб, що заблукав у цю вбогу кімнату, довкола обдертого стола та сів на тарілку; стіл був зовсім порожній, так, що не знайшов ні одної окружинки.

Пташка захвилювалася: хотіла знову вилетіти надвір, але не знаходила виходу, билася тривожно у кімнати, оббила дзюб об закурених стіни і впала вкінці на голову Равля. Він зиркнув. Зразу не знав, що сталося, а коли вже тримав у руках переполохане створіння, крикнув:

"Ах, Боже — печення..."

В цій хвилині відчинилися двері і появилось друге створіння. Цим разом була це молоденька, гарна жінка, що зольозами в очах впала на софу Равля та голосно скрикнула:

— Богу дякувати, мій голубчик!

— Чи ви це, пані, до мене? — спитав здивовано і з цілою

НА СХОДІ — МІЖ НІМЕЧЧИНОЮ І СОВЕТАМИ

Після поширення німецької імперії на австрійську територію вплив і вага Німеччини в світі, а спеціально в Європі, дуже зросли. Видається просто казковим оцей зріст, коли пригадаємо собі, в якому стані знайшлася Німеччина після версальського миру. Німецький народ виявив подиву гідну національну відпорність і не менш подиву гідну організаційну здатність. А еднаючи культ нації й міт крові з невинною суспільницькою працею над піднесенням рівня нижчих верств населення, що складають справжню основу кожної нації, німецький націонал-соціалізм зумів витворити й виплекати ще й велику загально-німецьку солідарність.

Факт утрати Австрією своєї політичної й державної незалежності дав привід усім неспроханим друзям "бідних австрійців" пролити чимало крокодильчих сліз, тоді, як самі ці "бідні австрійці" осипували німецькі війська квітами, зустрічаючи їх як своє власне військо, що ніби прийшло з перемогою війни. Триумф, що його зазнав Гітлер підчас свого переїзду через Австрію до Відня, є dokonаним фактом. І воно не могло бути інакше! Бож сам Гітлер кілька разів підкреслював у своїх промовах, що, переводячи це австро-німецьке об'єднання, він тільки здійснював право на "самовизначення народів". Австрійський народ визначив себе як німецький, і булоб злочинним тримати його відділяючи від національного тіла тільки тому, що так вигідно чужинцям політикам, прихильникам доктрини "дівидет імпера" (діли й пануй), Франції, Сове́там і т. п. І хто ж то, але ми, українські націоналісти-соборники, що пригадуємо собі ще так свіжо нашу радість з приводу об'єднання в 1919 році двох українських республік, Східної й Західної, в одну соборну народно українську республіку, такої переміни добре розуміємо.

Але знайшовся один із сусідів Німеччини, що зрозумів цей крок Німеччини цілком по своєму.

Маю на увазі Польщу.

Не маючи в собі розуміння справжнього націоналізму, що прямує до об'єднання всіх членів одної і тої самої нації і виключає з неї всі чужо-

національні елементи, що тільки ослаблюють і розкладають національний організм, Польща рішилася наслідувати Німеччину по своєму. І виступила просто казковим оцей зріст, коли пригадаємо собі, в якому стані знайшлася Польща після версальського миру. Польський народ виявив подиву гідну національну відпорність і не менш подиву гідну організаційну здатність. А еднаючи культ нації й міт крові з невинною суспільницькою працею над піднесенням рівня нижчих верств населення, що складають справжню основу кожної нації, польський націонал-соціалізм зумів витворити й виплекати ще й велику загально-польську солідарність.

Це сталося негайно після відвідин Бека Риму й побачення з Чаном і Мусоліні. Не можна припускати, щоб Бек говорив провідникам італійської фашистської влади про наміри свого уряду. Він не міг про це говорити, бо наміри його уряду прийняли конкретну форму тільки внаслідок австрійського "аншлюсу", що прийшов настільки для всіх несподівано, що знайшов Бека на відпочинку з жінкою в солодкому Капрі (між всіх молодих подруж). Але з другого боку, нема сумніву, що до своєї зустрічі з Чаном і Мусоліні Бек виніс враження, що Італія не прийматиме до серця долі Литви. І то особливо з огляду на литовську орієнтацію на московську поміч. І дійсно, Італія в литовсько-польському конфлікті зайняла цілком невтральну позицію, підкреслюючи одночасно, що перемога Польщі була би поразкою Москви, і що вже через те саме треба бажати перемоги Польщі. Спершу й Німеччина, заскошена польським ультиматом і занята реорганізацією Австрії, зайняла спокійну вижидальну позицію, бажуючи впевнитися, які саме цілі має Польща в своїм антилитовським виступі. Польща так була певна своєї перемоги і так її коротко вирости на "велику" державу, що своїх намірів вона зовсім не ховала. Крім повисше згаданих маніфестацій наміри Польщі виявляли також чисельні статті по польських часописах та кореспонденції по чужих, спеціально італійських часописах. Тут говорилося, що у випадку неприйняття ультимату польської армії займуть Литву і поставлять там такий уряд, який буде Польщі сприяти. Інакше кажучи, Литва зробилася б тільки польською автономною країною. У випадку прийняття ультимату Литва мала таксамо змінити уряд, відмовитися від усіх претензій на Вильно і

відповіла:

— Випустіть мого голуба, якщо ви джентельмен.

— Джентельмен! Це дуже гарно звучить! Але коли ви е дамою, то мусите назвати своє ім'я!

— Сузанна! Сузанна...

Голуб полетів. У цій хвилині виглядав, як маленький, свідомий своєї цілі літак, що як нетля закрутився в кімнати — і заки можна оглянутися, знайшов дорогу надвір. Равль і Сузанна поглянули одне на одного так здивовано, якби сталося якесь чудо.

Вкінці Сузанна прийшла до голосу і неспішно сказала:

— Ви маєте добре серце, пане!

— А так. А ви, моя пані, ви дуже гарні.

Сузанна відвернулася, бо не хотіла другий раз почервоніти, після чого відповіла:

— Тьфу, як коло вас усе виглядає! Мені здається, що ви кавалер!

— Богу дякувати — промовив Равль до себе.

Сузанна вдавала, що не дочула, і скоро почала прятати. Равль прикинувся сонним. Взагалі не рухався. По якійсь годині мацнула його Сузанна кистю по чолі, побігла ско-

під постійною загрозою нової інтервенції польських військ допустити в кожне литовське місто й містечко польського консула, що займався охороною польської меншини (що її самі поляки нараховують тільки на 200,000), а фактично займалисяб ті консули польською пропагандою. Та й на тому апетити Польщі не обмежувалися. Потоці, польський посол у Вашингтоні, поясняв американським журналістам, що залагодження польсько-литовського конфлікту дало б можливість Польщі збудувати "б'юк держав під проводом Польщі від Балтійського до Чорного моря і в такий спосіб відділити остаточно Советський Союз від Німеччини. Б'юк мав би складатися з Фінляндії, Естонії, Латвії, Литви, Польщі й Румунії.

Але розрахунки Польщі виявилися хибні. Бо хоч Сове́ти, що на них Литва хибно рахувала, відмовилися допомогти Литві, то Англія й Франція виявили таке неприхильне відношення до польського виступу, що Польща мусіла сильно спустити з тону й обмежити свої ультимативні вимоги до... єдиної точки: відновлення дипломатичних зв'язків.

З прийняттям цього ультимативного домагання польсько-литовський конфлікт вичерпано, і цілий світ з того незвичайно задоволений. Англія й Франція задоволені, що не допущено до військового конфлікту, який зпочатку без сумніву зліквідував би литовську незалежність, але в дальшому розвитку міг би привести до небажаних комплікацій; адже певно, що литовське населення зустрічало Сміглого-Ридза цілком інакше, як австрійське населення зустрічало Гітлера. Задоволені також Італія й Німеччина, бо справедливо вважають, що внаслідок неприємного досвіду литовський уряд і народ переконалися, що в боротьбі за свої національні ідеали проти Польщі не можна спиратися на Росою.

Останні звістки з Ковна, що з'явилися по італійських часописах, повідомляють, що там прийшло до зміни уряду, який має переводити зверхню політику цілком відмінну від тої, що її перетримав, а саме, він намагатиметься навязати дружні зв'язки з усіма північно-східними європейськими державами та зліквідувати всі ті зв'язки, що існували раніше між Литвою й Советським Союзом. Ці звістки викликають велике задоволення і серед

Равля надуту міну та сказала маніжливо: "Адіє".

Равль не відповів.

По якійсь годині з'явився кельнер з печеною куркою на таті з найкращою городовиною, виявив накриття, застелив стіл, поставив крім цього пляшку вина, накрив хліб і папірски та додав мимходом:

— Це присилає вам вдова Сузанна з віз-а-ві...

Равль усе ще думав, що з голоду має прийти і галюційнація. Одначе коли услужливий Ганімед подав йому в руку лист і коли моторний маляр почав читати, стало йому де-що ясно. Там було написано:

"Не ловіть голубів, радше споглядайте частіше в вікно. Ще краще — працюйте, а якщо не маєте що робити, то малюйте мене. Я вже давно бажала мати якийсь гарний власний портрет... С."

До пів року вони вже одружилися. (Так трапляється часом у Франції). А коли молоді пара з собою суперечалася, Равль звик був говорити:

— Власиво я повинен був зісти голуба..."

По тім звичайно вони вже мирилися.

Пер. С. К.

українських націоналістів, що, співчуваючи усім серцем і усією душою з литовцями, не могли поділяти їх надій на допомогу Росії, що все була і залишається найгіршим і найнебезпечнішим ворогом для всіх менших народів, що намагаються здійснити свої ідеали дійсної національної незалежності.

Незадоволені тільки самі литовці та поляки. Литовці незадоволені, бо, справедливо вважають у прийнятті польського ультимату пониження власної національної гідності. Поляки незадоволені, бо крім приниження Литви, що натурально викличе нове загострення в Литві антипольських настроїв, нічого більше не досягнула. Литва не тільки залишилася самостійною, але й заявила, що з прийняттям ультимату зовсім не думає зрікатися своїх прав на Вильно. І з великого пляну вибудування під керівництвом Польщі нового б'юку держав від Балтики до Чорного моря таксамо вже нічого не залишилося. Фінляндія, зоглядаючи саме на польські пляни, негайно приступила до переговорів з Швецією, Норвегією та Данією, що видаються їй більш симпатичними співниками; в усякому разі

РОБІТНИЧІ ЗДОБУТКИ ЗА ОСТАННЄ ЧВЕРТЬСТОЛІТТЯ

Зменшення годин праці, що відкрило поле для американського робітника до активності вільними хвилями; збільшення індустріальної безпеки й охорони здоров'я; охорона робітничої й регуляція дитячої праці, призначення збірних умов за працю і створення загальної системи публичних бюр посередництва праці — це все між іншим є головні здобутки робітництва за останнє чвертьстоліття. На таку тему говорили "промовці на недавній публичній вечері у Вашингтоні, влаштованій з нагоди святкування двадцяти п'ятої річниці оснування Департаменту Праці Злучених Держав."

До 1913 року було дев'ять департаментів езекутивного уряду. Довгими роками організоване робітництво голосно домагалася створення спеціального департаменту під проводом члена кабінету президента, котрий мав би студіювати дійсні умовини годин праці, заробітків, безпеки і здоров'я, серед яких робітникам приходиться працювати. "Жадаємо департаменту при уряді Злучених Держав, котрий був би справжнім міністерством праці і займався питаннями робітників, а також справами, які мають робітничий характер", — так заявляв Семюел Гомперс, голова Американської Федерації Праці, на переслуханні в конгресі 1910 року. "Справді, що на таке велике число людей президент Злучених Держав повинен звертати свою увагу в цілі вирішування питань, які живо їх цікавлять. Проект закону про створення Департаменту Праці ухвалено в конгресі, а президент Тафт підписав його 4. березня 1913 року, коли то його урядування кінчилося. Кілька годин пізніше Вільям Б. Вилсон, бувший провідник Союзу Копальняних Робітників, став першим секретарем праці за президента Вудрова Вилсона. Проголошено, що цілком ново створеного відділу при федеральній уряді буде: "Опіка, піднесення та розвиток добробуту робітників Злучених Держав, поправа їх відносин та збільшення нагод для корисної праці".

Впродовж двадцяти п'ятих років діяльність Департаменту Праці дуже поширилася. Виконуючи точно декларовану ціль, а саме збільшення на-

менше імперіалістичними і нахабними. Естонія й Латвія і собі зовсім не спішать в польській обійми. Відчувають, що за всім тим працює вже й німецька рука, бо Німеччина, що має великі інтереси в прибалтійських країнах і що має свої власні, хоча й пересунені на пізніше, порухи з Польщею, зовсім не до смаку її претенсії на створення нового б'юку, що мав би служити не знати чим інтересам, але в усякому разі не інтересам оці Берлін-Москва. Зрештою й ідеологія націонал-соціалізму, що наказує прямувати до соборності націй, не може погоджуватися на сприяння польської хижацької політики.

Польська політика дізнала великої поразки.

Можемо додати, що не мала вона великих успіхів і в Римі. Переказують, що Бек поставив був перед фашистським урядом домагання дати Польщі вільну руку в українській справі, але на те дістав суху відповідь, що українська справа виходить далеко поза межі польсько-італійських інтересів, і про неї можна трактувати хіба в порозумінні з усіма державами антикомуністичного трикутника.

Евген Онацький, Рим.

год для американського робітника на працю, департамент старався об'єднати робітників, котрі бажали праці, і працю, котрій треба було робучих рук. Нині функціонують бюро крайової системи публичного посередництва праці, а також негати установи, як Адміністрація Публичних Робіт, Програма Праці, Цивільні Консерваційні Корпуси і Народня Адміністрація Молоді, котрі роблять усякі заходи для вишукування праці робітникам, що не мають місця в індустрії або торгівлі. У широкій програмі, зверненій у сторону оснування економічної стабілізації, уведено в життя компенсація безробіття. З розвитком повної функції тої системи більшість американських робітників буде забезпечена від несення цілого тягару безробіття, як це водилось до цих пор.

До численних дослідів у тому напрямку, а саме причини й економічні кошти нещасливих випадків в індустрії можна зачислити прийняття майже кожним стейтом законів про відшкодування робітників або їх родин за тілесне ушкодження або смерть в індустрії.

Справу охорони робітників і малолітніх передано двом спеціальним бюро при Департаменті Праці. Жіноче Бюро перевело обширні досліді соціальних і економічних чинників відносно життя, здоров'я і добробуту жінок-робітниць, спонукуючи багато стейтів до обмеження годин їх праці та прийняття законів про мінімальну зарплату. Подібно до того досліді дитячої праці, зроблені дитячим Бюром, причинились головню до прийняття законів про контролю над працюю малолітніх, а також продовжування старань за цілковите скасування дитячої праці в індустрії.

"Технологічне безробіття", яке приходило внаслідок введення нових машин, зменшення нагод для праці для робітників злиш середнього віку, достаточна лікарська опіка для робітників та їх родин — це між іншим головні питання, які постійно звертають увагу Департаменту Праці Злучених Держав.

ФЛІС.

В КОЖНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС "СВОБОДА".

НАБІЖУЧІ ТЕМИ

НА ШО ІМ УКРАЇНА.

Німецький князь Губертус Левенштайн у своїй автобіографії, що недавно вийшла англійською мовою під заголомком Conquest of the Past (Перемога минувшини), описує тяжку споживчу скруту, що запанувала в Німеччині по закінченні війни. Він ілюструє її такою сценою: В каварні гість жадає тісточки до кави. Послугач з удаваним спокоєм каже: „За хвилину тут буде, пане. Я щойно зателефонував по сметану в Україну”.

З боку каварняного „вейтра” це міг собі бути добрий жарт, але він показує на правду, що в Німеччині витворилися вражіння, що Україна це край багатства, та що це край, з якого всякий може легко брати добро, українського народу не питаючись.

НАГАДАВ СОБІ.

Писав Лев Троцький в американським тижневику Saturday Review of Literature статтю про „зраду” російської культури”.

Зраджують, каже Лев Троцький, російську культуру большевицькі головачі. Каже при тому, що большевицький уряд зраджує головну культуру немосковських народів: українців, білорусів, грузинів і інших, бо коштами цих народів удержує московську культуру. Так пише Троцький з Мексика. Цікаво. Але булоб це ще цікавіше, якби Троцький був не сказав, коли ще сидів у Москві большевицьким комісаром.

„НАТИСК НА СХІД”.

Появилася недавно книжка Генрія С. Вулфа під заголомком The German Octopus.

„Октопус” (восьмерик) це наукова назва морської потвори, що виглядає як великий капшук з 8 ногами на голові. Це морське сотворіння, небезпечне для звірят і людей, і тому його ймення вживають на означення нелюдяної сили, що без милосердя визискує людей.

Під німецьким восьмериком розуміють, очевидно, нову Німеччину. Одною з найважливіших жертв цієї потвори має, мовляв, бути Україна.

Є це давній німецький „натиск на схід”, що не раз у минушні штовхав Німеччину на різні міжнародні авантюри. Чи не булоб теж цікаво, якби замість говорити про оборону України перед будучими восьмериками, говорити про те, як її боронити перед тими, що її вже тепер пожирають?

А ШО ДАЛІ?

Так питаються всі, читаючи вістку про черговий московський процес проти комуністичних лідерів і черговий розстріл.

Один з американських газетирів відповідає на це загальне питання, маюючи таку сцену з будучини:

Сцена представляє синю сажу в колишнім Дворянським Клубі в Москві. Там відбувається дальший черговий процес. Кажуть, що останній. На трибуні сидить суддя Ульріх. Прокуратор Вишинський ходить нервово. Узброєні сторожі вводять Сталіна.

Прокуратор Вишинський: „А що ви маєте сказати нам? Кажіть скоро. Суддя і я вже вислухали 21 самопризнань і ми вже змучені докраю”.

Сталін: „Я буду говорити коротко. Я все був троцькістом. Я вдавав сталінінця, щоб задержати владу. Я є зрадник, мерзенник, падлюка, скажена собака, що не варта навіть кулі”.

Суддя (позіхнувши): „Добре. (Звертаючись до сторожі): „Заберіть його”.

Сторожі виводять Сталіна. Тишина. Потім гук сажви вистрілів. Заслона спадає.

ЕМІГРАЦІЯ ДО АМЕРИКИ

(Ліміківська пісня).

Було колись у нас поле, ей, та жиди забрали,
Були колись у нас воли, ей, та тато продали.
Оженили молодого на пустої хаті,
І казали: Тепер, сину, почни газдувати.
Што робити, што чинити? Звідки хліба взяти?
Наняв я ся у жидища, ей, гонти виробляти.
Сіджу в лісі, тешу, стружу, ей, а жінка складає,
О голоді, о холоді, ей, аж серце крає.
Ой, погана то робота, ей, у жиди служити:
А, Боже мій милостивий, ей, як на світі жити?
Ізанащили добрі люди, ей, мудру раду дали,
Грошей мені позичили, ей, їхати назвали
У далеку Гамеріку через широке море:

Там затопиш, вінчували, свою біду, горе,
А в неділю вранці-рано, ей, ми з селом прощали.
Як до церкви на утрено, ей, даючи почали.
Заворкотів із села дзвін, ей, всі дзвони дзвонили.
Піснь прощальну, далеку, ей, всім нам голосили.
Гори мої, гори мої, ей, дзелени Карпати,
Хати біди, похилени, колиж вас витати?
Таки думки снілись мені, ей, у моєй голові,
Як ударят, трену*) рушат, ей, будте всі готови.
Куда везли і де везли, ей, того я не знаю,
Аж в Гамбургу заціпили, — ей, то все памятаю.

*) Трена — поїзд, залізниця (румунське слово).

3 українського життя в Америці

ДІТРОЙТ, МІШ.

I.

Організування членів У. Н. С. в Мішігені.

Ни зважаючи на депресію та тяжкі часи, організування членів до У. Н. Союзу йде в Дітройті скорим кроком уперед. В кампанії взяли участь: В. Дідик, В. Шеремета, П. Кізел, п. Бутковський, С. Боднар і інші. Найбільше зорганізував п. Д. Т. Білецький, що записує членів до всіх відділів у Дітройті. До цього часу зорганізував коло 250 членів.

Нові відділи У. Н. Союзу.

Гром. Білецький трудиться при співпраці і порозумінні з д-ром А. Т. Кібзеем, заст. предс. головної контролі У. Н. Союзу.

Організування поширено поза місто, на стейт Мішіген. До цього часу вдалося їм зорганізувати два нові відділи, а це:

1. Тов. Крут у Річмонді, Міш. Покищо вписалося 20 членів. Є вигляди щонайменше на других двацять.

2. Тов. Запорожжя в Ейд, Міш., де вписалося 25 членів. При добрій роботі буде можна це число подвоїти. Є на це вигляди.

В обидвох цих кольоніях мешкають наші фермери. До цього часу в них не було ніякої організації. Отже навіть з національного боку зроблено тут добру роботу. При Союзівим відділі зачнетесь також просвітня й народня робота. Молодь буде можна згуртувати в спортивні товариства. Думаю, що зацікавимо її й нашою народньою справою. Треба на те лише більше відваги та праці.

II.

Робота в Дітройті.

Український Народний Дім: Від відкриття У. Н. Дому в Дітройті Союзівці проявляють більше життя. Кожна неділя і субота заняті. Є представлення, концерти тощо.

Союзівий Комітет: Вневдовзі має зорганізуватися Союзівий Комітет, котрий буде Союзівим авторитетом на Дітройті і околиці. Комітет цей мав би займатися всіми Союзівими справами, брати у-

часть у громадським житті, як цілість, улажувати Союзіві Дні, пікніки, концерти і т. п.

Пляни набудуче: В своїм часі треба буде скликати стейтові Союзіві наради, бо на збиралося стільки важних справ до обговорення та погодження, що треба ширших нарад. Ми повинні подбати, щоб за два роки річне засідання головних урядників У. Н. Союзу відбулося в Дітройті, бо в наступнім році має бути в Шікаго. Це зпевністю скріпить нашу організацію. І тому треба нам до цього змагатися.

Збори Комітету: Подаємо до загального відома, а в першу чергу під увагу урядників відділів У. Н. Союзу в Дітройті, що збори всіх урядників місцевих відділів У. Н. Союзу вже проголошені і відбудуться в Укр. Нар. Домі в п'ятницю, 6. травня, вечором. Про це вже повідомлені секретарі місцевих відділів. Подбаймо завчасу, щоб такі наради принесли пожадані користі.

ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.

Концерт на дохід Української Лічниці.

Дня 27. лютого ц. р. відбувся в нас концерт відомих українських артистів, пані Марії Сокіл і п. А. Рудницького. Концерт відбувся в Українським Народнім Домі при вулиці Фултон. Вступне слово виголосив предсідник У. Н. Дому, п. Галіновський, і попросив п. Р. Слободяна до дальшого переведення концерту. В половині концерту п. Р. Слободяня виголосив промову й пояснив зібраним, на яку ціль

збирається гроші та попросив про збірку.

Зложили: Укр. кат. парохія св. Володимира \$25, У. Н. Дім \$25, бр. св. Володимира (від. 65 У. Н. Союзу) \$25, о. П. Чаплинський \$18, Р. Слободяня \$15; по \$10: Укр. Демократичний Клуб, т-во Запорозька Січ (від. 234 У. Н. С.), т-во Запорозька Січ (від. 3 У. Н. С.), бр. св. Михайла (від. 142 У. Н. С.), сестр. Люболю (від. 37 У. Н. С.), сестр. Апостольської Молитви, співачке товариство „Боян”, т-во Провидіння, С. Шийка; по \$5: бр. Непор. Зачаття П. Діви Марії, т-во ім. Т. Шевченка (від. 229 У. Р. С.), Укр. Дем. Клуб, Дочки України, К. Плат, В. Кардаш, М. Гринишак, Укр. С. Клуб, Т. Чечаль, П. Остапчук, Г. Білінський, І. Генег, М. Литвин, А. Смит, Я. Красновський, С. Байтала, Г. Загорченко, Т. Данилів, А. Богдан, А. Жилка, А. Сташук, Н. Н. І. Сидомора \$3; по \$2: М. Бока, П. Блавицький, А. Федунік, Д. Штін, М. Процак, М. Гуляник, М. Костів, Р. Борбеляк, П. Шишка, І. Клок, П. Сташко, В. Фелчичини, І. Хребет, І. Гаченко, В. Вітушинський, А. Огар, М. Сухорський, К. Качуряк, І. Воробель, Д. Зауза, Т. Федунік, Т. Кобрин, Д. Шерб, М. Лоба, А. Василік, В. Кругяк, І. Майко, М. Ядловський, Т. Луняк, Ю. Картичак, М. Борис, М. Пахолок, А. Гандович, Д. Фортуня; по \$1: Ю. Гайда, А. Кемпа, К. Лікура, О. Пасичник, Безкоровайний, А. Гнатюк, Ю. Спітін, В. Ваняк, Г. Терета, П. Пітула, П. Вовк, С. Лабунський, А. Богдан, Г. Пізан, П. Миглов, А. Голінь, В. Буката, А. Родзіняк, Г. Напел, С. Могіла, П. Окрепко, І. Зінік, А. Полянський, М. Романович, О. Семен, І. Френкевич, С. Генег, Т. Шиловський, Т. Циктор, І. Гарасимчук, Ю. Горинь; дрібними \$9. Зо збірки прийшло \$419, із вступу \$142.10. Разом було приходу \$561.10. Розходу було \$70.60. Виставно до Обеднання на Українську Лічницю у Львові \$480.50. Жертви збирав П. Сташко, записували І. Клок і В. Вітушинський.

В. Вітушинський,

фін. секр. Укр. Центр. Комітету.

ДІТРОЙТ, МІШ.

Запротестували.

Дня 3. квітня б. р. заходом центрального комітету влаштовано протестаційне віче в сали „Кесс Технік Гай Скул”. Адвокат Панчук відкрив віче, пояснив його цілі і значіння та які користи приносять протестаційні віча. До переведення вічевої програми покликав І. Бека.

Першим бесідником був о.

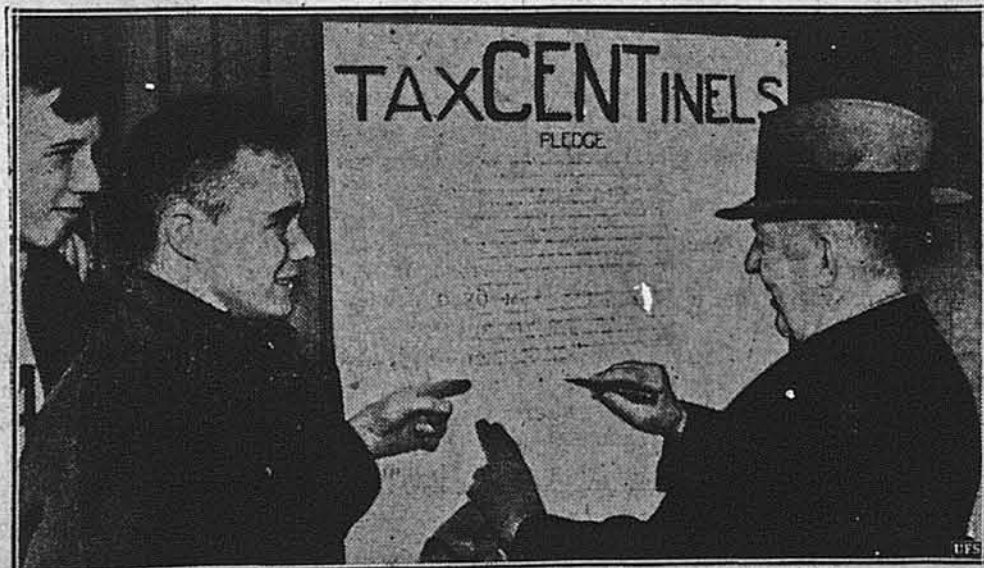
ОПОВІСТКА

На численні запити подаємо до відома всім, що бажалиб набути

ПРОПАМ'ЯТНУ КНИГУ У. Н. СОЮЗУ

що реченце, у якому можна було книгу набути по ціні 1 доларя, вже минув, та що ціна ПРОПАМ'ЯТНОЇ КНИГИ У. Н. СОЮЗУ тепер виносить ДВА ДОЛЯРИ.

Винятково лише той, що тепер вступає в члени У. Н. Союзу, має при вступленні привілей набути її ще по такій ціні, по якій могли довгий час набути інші члени У. Н. Союзу, себто за \$1.

ЦІКАВА ПРИГАДКА.

Студенти вищих шкіл у горішній частині стейту Нью Йорк почали цікаву кампанію за те, щоб зясувати громадянству, скільки консумційних податків вони платять при закупні ризикового товару. Щоб громадянство усвідомило собі величину цих податків, студенти радять громадянству платити 25 процентів усіх належностей за товари центами. На образку президент студентської організації під великим папером, на котрім підписуються люди, які зобов'язуються платити центами ту частину ціни товару, що йде на податки. Зобов'язання підписує тепер президент Ренселерського Політехнічного Інституту в Трою, Нью Йорк.

д-р Тиханський, який переказав обширно про переслідування та утиски над нашими братами, сестрами і батьками московсько-комуністичною владою; згадав про дивоглядні совєтські процеси, яких цілю є маскувати дійсні обставини московської червоної диктатури перед культурним світом і заразом нищити всякий визвольницький рух і пориви до кращого. Бесідник закликав до ліквідації правління сатани, без різниці, чи то під проводом духовним, чи світським.

Гром. Довгань представив картини з окупації наших земель Польщею і Московщиною. При кінці помови закликав до збірки на українських політичних в'язнів.

Підчас збірки промовляв І. Бек, придержуючи та заохочуючи публіку до жертвенности. Збірка принесла \$176.52 (загальний прихід).

Гром. С. Копран говорив на тему: „Чи має право український нарід домагатися своєї незалежності на політичній міжнародній арені?” У своїй промові згадав про незавидне життя українського народу в ярмі всіх чотирьох окупантів. Також згадав про нашу послідовність в організаційнім житті і налягав на потребу більшого прояву у цім напрямі.

Опісля відчитав адв. Панчук протестаційні резолюції проти Москви, Польщі, Румунії і Чехословаччини. По прийнятті резолюцій адв. Панчук виголосив палку промову, в якій зивав до національної єдності.

Кінцеве слово мав І. Бек, що вказував на шляхи нашого визволення.

Накінєць відспівано „Не пора” і „Ще не вмерла Україна”.

На вічу було приблизно 1,200 осіб.

Збіркою займалися члениці „Союзу Українок”, в більшості з 5 відділу.

Жертвували по \$5: В. Довгань, П. Байор, громадяни Стравняки, П. Пернак, Л. Стратуак, П. І. Мишків; по \$2: І. Панчук, Ю. Салович; по \$1: М. Сташук, Н. Змудовський, І. Скікут, Т. Торський, Н. Кузін, Д. Либравка, В. Панчук, Т. Різан, Г. Кравчишин, М. Коломєць, К. Красній, Н. Н. І. Атаманець, І. Луцький, д-р І. Гринь, Лазечко, Бавровський, Чоренький, І. Бек, Крайківський, А. Гнатюк, о. д-р С. Тиханський, С. Копран, Еднук, Шустопалак, Пернак, А. Сломка, Прокопович, Валишин, М. Малеско, М. Дембицький, Тимчак, М. Попович, І. Кульчицький, Т. Хруставка, Марко, пані Марко, Статкевич, Куктон, Н. Ворощак, Хорбоний, Вітолуць, Сеньків, Сломко, Н. Емчук, В. Українець, В. Гарголінський.

Резолюції вислано, де потрібно.

А. Гнатюк, О. Крайківський, секретарі.

ФІЛАДЕЛЬФІЯ, ПА.

Жінки при забаві.

Дня 6. квітня влаштувала пані Олена Штогрин картину забаву з нагоди її вибору організаторкою Союзу Українок Америки, як теж на філадельфійську округу. При забаві порушено справу збільшення членства. А далі й справу сплати довгу, що тяжить на СВА за спровадження на шікаговську виставу річи. На цю останню справу присутні зложили \$9. Жертвували по \$1: О. Штогрин, П. Штогрин, А. Дубас, М. Чопик, Р. Кісь, А. Рій, М. Насевич, Н. Штогрин, Л. Пеленська, А. Сивуляк.

Присутня.

ТЕМС, ВЕСТ ВІРДЖІНІЯ.

На Світову Виставу.

Пересилаю від себе через Обеднання жертву \$5 на надходячу Світову Виставу в Нью Йорку.

Іван Магун.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ЛОРЕЙН. О. Місячні збори Товариства У. Н. Союз, від. 50, відбулись 17. квітня, в годині 1. пополудні, в галі, де звичайно. Присутні члени прийшли на збори на час. — М. Шемичик, секр.

УВАГА!

НЬО ЙОРК!

УВАГА!

У ЧЕТВЕР, ДНЯ 14. КВІТНЯ (APRIL) 1938, в годині 8-мій ввечір В ЛЬОКАЛІ УКР. ДЕМ. КЛУБУ, 59 ST. MARK'S PL., NEW YORK CITY відбудеться:

ІНТЕРЕСНИЙ ВІДЧИТ

на тему: „MUNICIPAL HOUSING”

Лектор: COUNCILMAN HOW. H. SPELLMAN

Тому, що цей відчит буде цікавим для всіх, проситься українське громадянство о численну участь. Вступ вільний. Збірки не буде.

УВАГА!

НЬО БРІТЕН, КОНН., І ОКОЛИЦІ!

УВАГА!

В УКРАЇНСЬКІЙ ПРАВОСЛАВНІЙ ЦЕРКВІ, 54 Вінтер Стріт, Нью Брітен, Конн.

В ДНЯХ 14, 15, 16 І 17. КВІТНЯ 1938 ВКЛЮЧНО

СВЯТА МІСІЯ

На цю місію прибує до нас Преосв. Єпископ Богдан. Свята Місія розпочнеться в четвер ввечір, у годині 7, при співучасті священників Укр. Прав. Дієцезії, а в П'ятну неділю, то з 17-го квітня, буде Архієрейська Служба Божя, яку відправить Преосвященний Єпископ Богдан при співучасті священників.

Запрошуємо всіх українців міста Нью Брітен, Гортфорд, Віліментик і околиці на цю Святую Місію.

о. Евстахій Писар, парох.

ПЕРШИЙ ВИСТУП СЕСТЕР ШАЙ (ШИМАНСЬКИХ)

КОНЦЕРТОВА САЛЯ BARBIZON-PLAZA

58-ма вулиця, коло 6-тої Есені Нью Йорк.

НЕДІЛЯ, 17. КВІТНЯ 1938. 8:30 ВВЕЧІР.

Програму уложив Чарлз Вестел

Білеті \$2.20, \$1.65, \$1.10 й 55 ц.

Виступом заряджує

БЕРНАРД Р. ЛАБЕРДЖ, Інж.

2 Вест 46-та вул., Нью Йорк.

ПОТРЕБА

АРТИСТІВ, СПІВАКІВ І СПІВАЧОК (СОЛЮ І ДЛЯ ХОРУ)

ТАНЦЮРИСТІВ І ТАНЦЮРИСТОК ДЛЯ ФІЛЬМИ

„ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ”

вироблюваної

AVRAMENKO FILM COMPANY, LTD.,

у Вінніпегу, Канада.

Зголошуватися на адресу:

33 WEST 42ND STREET, NEW YORK, N. Y. ROOM 742-3

ХОЧЕТЕ ВИСЛАТИ

ВЕЛИКОДНІ ЖЕЛАННЯ?

ЗАМОВТЕ СОБІ

ВЕЛИКОДНІ КАРТКИ,

ВИКОНАНІ В УКРАЇНСЬКОМУ СТИЛІ:

КНИЖКОВІ з віршем: 1 штука 5 ц., 6 штук 25 ц.

КНИЖКОВІ з віршем (кращої якості):

1 штука 10 ц., 12 штук за \$1.00

КАРТКИ ДЛЯ ДІТЕЙ (з зайчиками, крашанками, тощо): 1 штука 3ц., 4 штуки 10 ц.

ЖЕЛЯТИНОВІ (з святими образками):

1 штука 5 ц., 6 штук 25 ц.

Замовлення шліть на адресу:

„СВОБОДА”

81-83 Grand St., Jersey City, N. J.

2000-ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ
СТЕНОГРАФІЇ

Назва сьогоднішнього нота відігала далеко від свого первісного значіння. Колись за часів старинного Риму, „нотарії“ це були „скарописці“. Вони спеціальними знаками записували так скоро, як говорено, прилюдні промови на форумі, в сенаті та спісували протоколи засідань різних урядових установ. Їх спеціальні знаки, поставлені з великих римських букв, які при поспіху в писанні, наслідком „упрощення“, злуки та злиття одної з одною значно змінилися. Були це вже прототики знаків, що їх уживає сьогоднішня стенографія. Стенографія це штука може не дуже „скомплікована, однак досить трудніша до вивчення, коли ж хто добре вивчить, має з неї великі користі: може навіть із неї заробляти на прожиток.

Отже „стенографія святкує ц. р. урядово признаний ювілей. Бо „винайшов“ її в 62. році перед Хр. „визволенець“ з римського невольника, Марк Юлій Тірон. Він придумав знаки для скорочення цілих слів і упрощення букви та записав так усі промови свого „патрона“ (пана). А цей пан це був не хтось інший, лише сам Ціцеро, найславніший бесідник старинного Риму.

Записками таких важких текстів зацікавилися всі та зажадали зазнайомитися із „Тіроновими знаками“. І скоро зазнайомилися з ними, а за часів римського цесарства Тіронові системи вже вчили в школах. Пізніше „тими“ знаками користувалася й церква.

З упадком римського цесарства впала і ця штука — хоч іще до доби Каролінгів можна ствердити її існування та вживання. Пізніше стенографія майже зникла та відродилася в 16. столітті в Англії. Тут треба зазначити, що саме тодішнім англійським стенографам завдячуємо, що всі Шекспірові драми збереглися для нас. А саме тодішні друкарі, які видавали книжками драматичні твори, висилали до театрів своїх стенографів, а вони дбайливо записували текст, так, як його актори вголошували. Так то мали текст безплатно.

Система сьогоднішньої стенографії інша, ніж стенографія із 16. століття та староримська. Її правила та основи устійнів для німецької мови Габельсбергер тому 104 роки, у Франції о. Діпліо, в Англії Питмен. Українську стенографію на основі Габельсбергера опрацював професор Панейко.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

БРОНКС, Н. Я. Місячні збори Тов. „Лісові“, відбудуться в п'ятницю, 15. квітня, в годині 8. вечір, під м. 1013 1st. Трімонт Ев. На ці збори повинні явитися всі члени і члениці бо, маємо важні справи до вирішення з представленням і багатьма. Припоминяйтеся членам і членицям, котрі мають знайомих кандидатів на членів до У. Н. Союзу і до Товариства, то прошу принести на збори, а секретар з вдячністю упише в ряди У. Н. Союзу. — М. Федосин, предс.; П. Сидор, секр.; В. Швел, кас.

ПЛЕНФІЛД, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Івана Франка, від. 372, відбудуться в п'ятницю, 15. квітня, в годині 8. вечір. Просимо всіх прийти на час, бо є справи до погодження. — В. Ярема, предс.; П. Реновель, кас.; Д. Семенов, секр.

МІЛВІЛ, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. „Запорозька Січ“, від. 347, відбудуться в неділю, 17. квітня, в годині 2. пополудні, в галі, де звичайно. Проситься всіх членів прийти на ці збори, бо є справи до погодження і також будуть роздавати дивиденди чекими то що секр. не носив чеки по два місяці за вами. — М. Романюк, предс.; Т. Ковальський, кас.; Г. Тимцій, секр.

ШКАГО, ІЛЛ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 252, відбудуться в неділю, 17. квітня, в годині 12.30 пополудні, в парохіальній галі, 1944 1st. Проситься всіх членів платити вклади точно на зборах. — І. Магас, предс.; Н. Батюк, фін. секр.; П. Хомин, рек. секр.; А. Багрий, кас.

САВТ ДІРФІЛД, МАСС. Місячні збори Тов. „Галицька Січ“, від. 207, відбудуться в неділю, 17. квітня, в годині 1. зараз по Св. Божій, в парохіальній галі. Комітет просить, щоб усі члени були на мітингу, бо маємо одну важку справу, котру кожен член повинен знати. Друге є важке, щоб члени вирішили свої вклади, бо інакше можуть бути сспендовані. А третє, пам'ятайте за нових членів, бо чим більше нас, то більше для нашої організації. — Василь Гудима, секр.

ВІЛКС-БЕРРІ, ПА. Місячні збори Тов. ім. О. Нікола, від. 99, відбудуться в неділю, 17. квітня, зараз по Св. Божій, в галі церковній. Обов'язком кожного члена бути присутнім на зборах, бо є важні справи до погодження. Також напominається довгуючих членів, щоб заплатили свою місячну вkladу, бо в противному разі будуть сспендовані. — Уряд.

ПАСЕРК, Н. ДЖ. Місячні збори Тов. ім. Тараса Шевченка, від. 42, відбудуться в неділю, 17. квітня, в год. 2. пополудні, в локалі У. Н. Доме, 237 Home Ave., Passaic. Проситься членів зійтись численно на ці збори, бо є деякі важні і нові справи до рішення. — Петро Головачук, фін. секр.

НІО ЙОРК, Н. Я. Квартальні збори Бр. св. Володимира, від. 130, відбудуться в суботу, 16. квітня, в годині 8. вечір, в У. Н. Домі, 217-219 1st. 6. вул. Обов'язком всіх членів і члениць бути на ці збори. Також напominаємо довгуючих членів вирішити свої задегости. — Антін Карпачин, рек. секр. 214 E. 10 St., New York City.

КЛІВЛЕНД, О. Місячні збори Тов. ім. З. П. Д. Марії, від. 112, відбудуться в неділю, 17. квітня, в церковній галі. Проситься всіх прийти на ці збори, бо це важні збори. Також пригадується довгуючих членів вирішити свої вклади, бо в противному разі будуть сспендовані. — Домініка Романюк, рек. секр.

ГАМТРАМК, МІШ. Квартальні збори Тов. Згода, від. 20, відбудуться в неділю, 17. квітня 1938, в 1. годині пополудні. Проситься всіх членів прийти на збори, бо уряд і контролю мають здати справоздання за 3 місяці. Також є інші важні справи до погодження. Неприбувши члени на ці збори будуть карані згідно до статуту. Довгуючих членів проситься вирішити свої задегости, бо в противному разі будуть сспендовані. — Дмитро Білик, голова, Н. Триш, рек. секр.

РЕВОЛТА В МЕДИЧНІЙ
ПРОФЕСІЇ

Джеймс Г. Мінс, професор медичного факультету Гарвардського університету, виступив із закликом до лікарів, щоб вони не приймали мовчки без спротиву рішення Американського Медичного Союзу.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ

РОЧЕСТЕР, Н. Я.

На Рідну Школу.

Товариство „Запорозька Січ“, від. 367 У. Н. Союзу, ухвалило на своїх місячних зборах \$10 на Рідну Школу. Гроші вислано через Об'єднання на призначену цінь.

За уряд: М. Минітинський, предс.; П. Лиско, кас.; М. Антонів, секр.

ФОРД СІТІ, ПА.

На народні ціли.

На річних зборах Українсько-Американського Громадянського Клубу у Форд Сіті ухвалено вислати з каси \$10 на народні ціли. Також три булиш урядники згаданого клубу зложили від себе по \$1; це є: Л. Буряк, С. Шанайда, С. Гнатів. Разом \$13 вислано через Об'єднання з призначенням \$5 на „Прогрессу“ і \$8 на найпотрібніші народні ціли.

Онуфрій Мишшин, секр.

ГАРТФОРД КОНН.

На гімназію в Чорткові.

Українці з Гартфорда вислати \$110 для „Рідної Школи“ в краю, а це на будову української гімназії в Чорткові.

Жертували: молоді сестричтво „Літи Марії“ \$10; о. Л. Чапельський, Л. Кучер і А. Козій по \$5; Е. Мокрицька \$2.

На руки панни Е. Ботримен зложили по \$1: І. Романюк, А. Локот, Б. Солецький, Е. Ботримен, Р. Ботримен; дрібними \$1. Разом \$6.

П. Ярославич зібрав \$3.50. Зложили: І. Чехович і Президійський по \$1; дрібними \$1.50.

Лекторський М. Похмурський зібрав на забаві \$36. Жертували по \$1: С. Вакалюк, П. Галкевич, Л. Апанович, Янушевський, А. Пивоварчук, В. Солецький, І. Чехович, Л. Бовк, І. Саган, Ю. Сикюра, Е. Вихневич, К. Яремич, Стисло, А. Шемрило, П. Кармазин, Косар, М. Похмурський \$2; дрібними \$18.

На забаві в п. Десенчука зібрав І. Саган і Соляр \$13. Зложили по \$1: Десенчук, Сидорак, Родзінська, Стисло, Савка, Дружніак; дрібними \$7.

І. Саган і П. Медвідь зібравли на забаві в п. Ковальський \$12. Зложили: Шаваровська \$2.50; А. Ковальський, Е. Вихневич, Я. Остап по \$1; дрібними \$6.50.

Дяковч. Похмурський зібрав \$8. Зложили по \$1: П. Шаркевич, П. Пивоварчук, І. Саган, І. Олендер, М. Похмурський, М. Дерех, П. Ділев, О. Флордан.

Чотири особи, що не подали імен, зложили \$4.50. Разом \$110.

Комітет.

ЩО ТІЛІ НАШІ ПРЕДКИ-
СЛОВ'ЯНИ

Наші предки-слов'яни жили в збіжжях, рибах, звірині, непервиною, овочами. На мочарах збирали ситом по росі зерно одної породи трави, плавухи, що давало добру, соловку кашу-манну. У ставках росла котва, якої кількості овочів мали мучну, поживну середину. Лісові грушки, яблука, черешні та примерзлу тернину збирали і сушили на зиму. Грушки сушили в попелі. Інші овочі та гриби й молодшу ріпу краями, нанизували у вінки та сушили на вітрі і сонці. Весною збирали осколу, соловдий сік з берези або клена, якого вживали як звичайного напиту, а з дикою борщівника (шербаць борщівник — Герклеум спонділіум) робили борщ. Головні напінки це було пиво й мід.

Всі слов'яни їли ріпу, яку від них перейняли і греки, а від греків римляни й усі інші європейські народи. Зате від греків дістали слов'яни мак і гикву. Овочі тикви, видовбувані, сушили й уживали як посудини для напінків.

Слов'яни плекали гречку, просо, яке було в них обрядовою рослиною, і ячмінь на крупи. Знали жорна, мали пізніше водні млини й вітряки. Мочили зерно жита, а коли напучняло, терли на жорнах. Хміль був у них обрядовою рослиною; вміли робити пиво й мід. Виноград плекали в численних селах, звідки й залишили назви місцевостей Виниця, Винники, та мабуть шойно в християнських часах. Вино було певно терпке, та коначне до богослуження.

Спершу не знали слов'яни ні жита ні пшениці. Жито дістали від тракійців і від наших предків воно поширилося по Європі. Пшеницю одержали від греків. Все воли житий хліб від пшеничного, тому пшеницю плекали переважно для вивозу. Самі вживали пшениці як пражіня: зривали недостиглу, коли ще в зерні не втворюлася мука, але було в них повно солоду, сушили її на сонці або в печі та так одержували солодку кашу.

На мочарах Полісся збирали лепіх поплавий або мановий (Гліцерія флюїтанс), траву, що давала крупни, солодші від проса. Ще в половині 19-го століття вивозили цю манну до балтійських пристаней, а відси далі за границю.

На жорнах мололи збіжжя на муку, а з неї пекли хліб. Хліб служив за поживу та попри те мав і обрядове значіння у весільні і похоронні дні, підчас поминків.

Із домашніх звірят мали на-

ші предки: коня, корову, вола, вівцю, козу, свиню, пса, з домашньої птахи кури, які одержали від скітів, пізніше гуси. Коней (білих) почитали у святих гаях, уживали до вержоб, обслуговували їх жерці. Вживали коней теж до роботи та для їзди для вершників. Корови давали молоко, воли працювали на рілі. Цікаве, що вола звали первісно скотом, а скот означав теж майно. Себто худоба була головним майном. Свиней держали стадами, кормили по лісах жолуддями.

На панахиді.

До вдови, що втратила мужа, приступає якийсь пан і говорить співчуваючо:

— Жаль мені вас, така молодда, щойно трицять літ, а вже втратила свого мужа і хоронителя.

— Ой, ой, ой! — плаче гірко вдова.

— Не плачте, так судила доля.

— Ой, ой! — хлипає далі вдова пані. — Де я маю трицять літ, коли тільки двадцять п'ять...

STAN. MOSTOWICZ
277 E. 10th ST., NEW YORK

Tel.: ALgonquin 4-7761

Одиникий Український Склад Кас

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

„Кеш“ редакції „Свободи“

БІРЖЕВИК-ЗАСУДЖЕНИЙ
НА 5 ДО 10 РОКІВ
ВІЗНИЦІ

Ричард Гвітней, бувший президент ньюйорської біржі, признався, що він уживав до рогицінних паперів своїх клієнтів для спекуляцій для особистої користі, що закон забороняє як крадіж, і тепер за це засуджений на відбуття 5 до 10 років в'язничної кари в Синг Синг.

ДАРОМ НА ПРОБУ.

Пішіть нині по шедру ЧАЮ Б6665 на газі, затвердження, завороту голови, тощо. Тисячі споживачів удоволені. 25 центів по всіх аптеках. BETA-SIGMA DRUG & CHEMICAL CO., 707 Rockaway Ave., Brooklyn N. Y. 61.

Д-Р С. ЧЕРНОВ

Європейський спеціаліст.

Гострі й хронічні недуги чоловіків і жінок — Шкіра й кров.

223 SECOND AVE., cor. 14th ST., NEW YORK CITY, Room 14.

Офісові години 10—8; неділя 11—2.

Жінка-доктор до обслуги.

Проміні X & флюороскоп \$2.00

ПРОДАМ ДЕШЕВО парцелю в
Черчу, близько ку-
пелевого заведення. По інфор-
мації пишть: 85-6

Mrs. MARIA SKUBOWA,
79 ST. MARK'S PL., NEW YORK, N.Y.

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО
УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,
ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,
between 1st and 2nd Avenues,
NEW YORK, N. Y.

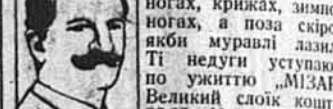
Tel. GRAMERCY 6-2410

Урядові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділю від 10 до 12.

НЕПРИЯТЕЛЬ РЕВМАТИЗМУ

Випробуйте средство на ревматизм і перестуду, біль в руках, ногах, крихка, зморожені, а поза скорію якби муралі ланки. Ті недуги уступають по ужиттю „МІЗАР“. Великий спокій коштує \$6.25. Малий \$4.25. — Належність вислати разом з замовленням на адресу:

CH. LOZINSKI, Dept. S,
2325 N. Mulligan Avenue
Chicago, Ill.

У НАС УСЕ ЗНАЙДЕТЕ
М'ЯСНІ ПРОДУКТИ
НАЙВИЩОЇ ЯКОСТІ

НАША СВІЖА І ДИМЛЕНА ШИНКА, КОВБАСИ, УКРАЇНСЬКІ, РУСЬКІ, ПОЛЬСЬКІ, УСЕ СВІЖІ М'ЯСО ПРЕКРАСНИХ РОДІВ БЕЗДОГАННЕ.

Приймаємо замовлення на